

Історія 11

Лекція #3

1954-1964

ДОБА

ХРУЩОВ

І ВІДЛИГА

СМЕРТЬ СТАЛІНА, 1953-1954

- ❖ Після смерті Сталіна, Центральний Комітет Комуністичної Партії Советського Союзу (ЦКСС – the Central Committee of the Communist Party of the USSR) вибирає трійцю (triumvirate) щоб провадили ССРСР - Маленков, Молотов, Берія.

➤ В'ячеслав Молотов

➤ Григорій Маленков

➤ Лаврентій Берія

- ❖ Починається політична битва за провід СРСР між Маленковим і Хрущовом.

- ❖ Хрущов швидко збирає досить підтримки (political support), і в лютому 1955 стає Генеральним Секретарем ЦК Ком. Партії СС.
- ❖ На ХХ З'їзді Ком. Партії ССРСР в 1956, Хрущов суворо виступає проти надуживань влади, та відкидає Сталіна «*Культ особи.*»
- ❖ Він також закидає що Сталіна методи мали негативні наслідки для ССРСР в 30-тих і 40-вих роках.

МИКИТА ХРУЩОВ, ГЕНСЕК СРСР 1954-1964

- ❖ Росіянин з України.
- ❖ Від 1938-1949 був Ген. Секретар Ц.К. Укр. РСР, де збудував сильну систему політичних зв'язків, організації та знайомств (political relationships)
- ❖ Ті котрі йому помагали, пізніше в 50-тих роках одержали високі пости в Ком. Партії та в Республіках.

- Наприклад, в 1954 усунуено Першого Секретаря Ком. Партії Укр.РСР (КПУ), Леоніда Мельникова, а назначено Олексія Кириченка, першого українця на цій посаді.
- Рівнож, до ЦК КПСС призначено українців, а в Республіках, українців винагороджено (rewarded) високими постами.

➤ Олексій Кириченко

- ❖ Українська РСР стає другою між рівними (the second most important in a country of equals), і теорія «меншого брата» стає новою формою російського шовінізму та русифікації.

- ❖ Чому?
- ❖ Як це виглядало?

- Святкування 300 ліття Переяславського Договору в 1954 р. – пропагована як повернення українського народу до Росії, а Хмельницького перетворено на популярного соціалістичного героя.
- (навіть написано оперу)

► Михайло Хмелько: «Навіки з Москвою», 1951.

➤ Михайло Дерегус: «Переяславська Рада», 1952.

- Гоголя «*Тарас Бульба*» стає російсько-українським героєм який боровся проти поляків-капіталістів.
- ❖ Ідея була щоб створити «Радянського чоловіка,» без приналежності до одної нації чи народної ідентичності, а з почуттям приналежності до СРСР – де російська мова, культура та ідентичність були переважаючі.

❖ В 1954 р.
РФСФР та ЦК
СРСР «в дарунку»
віддало півострів
Крим Укр.РСР.

❖ Офіційна
причина
«дарунку» була
«братерськість
радянських
народів.»

ПРОИЗВЕДЕНИЕ ИЛИ ЧАСТИ ЕГО НЕ МОГУТ БЫТЬ ВОСПРОИЗВЕДЕНЫ БЕЗ АЗОВЫХ ПРАВ НА ПЕЧАТНИЧЕСТВО, СЪЕМКУ ИЛИ ДРУГОЕ ВОСПРОИЗВЕДЕНИЕ, КОПИРОВАНИЕ ИЛИ РАСПРОСТРАНЕНИЕ В ЛЮБОЙ ФОРМЕ БЕЗ ПИСЬМЕННОГО РАЗРЕШЕНИЯ ИЗДАТЕЛЯ. ЗАЩИЩЕНО ПРАВОМ АВТОРСКИХ ПРАВА ИЛИ ДРУГОЙ ЗАКОННОЙ ЗАЩИТОЙ. ВСЕ ПРАВА ЗАЩИЩЕНЫ. ЗАПРЕЩАЕТСЯ ВОСПРОИЗВЕДЕНИЕ ИЛИ РАСПРОСТРАНЕНИЕ В ЛЮБОЙ ФОРМЕ БЕЗ ПИСЬМЕННОГО РАЗРЕШЕНИЯ ИЗДАТЕЛЯ. ЗАЩИЩЕНО ПРАВОМ АВТОРСКИХ ПРАВА ИЛИ ДРУГОЙ ЗАКОННОЙ ЗАЩИТОЙ. ВСЕ ПРАВА ЗАЩИЩЕНЫ.

ВЕДОМОСТИ

ВЕРХОВНОГО СОВЕТА

СОЮЗА СОВЕТСКИХ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ РЕСПУБЛИК

9 марта 1954 г.

№ 4 (798)

Год издания 17-й

УКАЗ ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО СОВЕТА СССР

**О передаче Крымской области из состава РСФСР
в состав УССР**

Учитывая общность экономики, территориальную близость и тесные хозяйственные и культурные связи между Крымской областью и Украинской ССР, Президиум Верховного Совета Союза Советских Социалистических Республик постановляет:

Утвердить совместное представление Президиума Верховного Совета РСФСР и Президиума Верховного Совета УССР о передаче Крымской области из состава Российской Советской Федеративной Социалистической Республики в состав Украинской Советской Социалистической Республики.

Председатель Президиума Верховного Совета СССР **К. ВОРОШИЛОВ.**

Секретарь Президиума Верховного Совета СССР **Н. ПЕГОВ.**

Москва, Кремль. 19 февраля 1954 г.

- Проте, насправді це була економічна передача пів острова;
- Тому що РФСФР не мало досить грошей щоб утримувати високі кошти води, нафти, бензини та прохарчування півострова, а ці кошти перекинено на Укр.РСР;
- Не було відповідного числа робітників, які вміли господарювати (farm) кримський степ;

- ❖ «Дарунок» зроблений і удобрений 3'їздом КПСС, а не за наказом Хрущова, як сьогодні твердять провідники і пропагандисти Російської Федерації.
- ❖ Які проблеми це творить на майбутнє?

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ 1954-1964

- ❖ У міжнародних відносинах:
 - старався облегшити або закінчити холодну війну

- Проте, Хрущов
брутально
придушив анти-
комуністичне
повстання в
Мадярщині в
1956 р.

- ❖ Подібно, Хрущова підтримка Фіделя Кастро в Кубі не приводять йому прихильників на Заході.

- Кастро і Хрущов підчас травневої паради. Мавзолей Леніна, Москва, 1963.

- ❖ Подальше, таємна спроба вставити ядерну зброю на Кубі в 1962 р. не допомогли відносинам із заходом

"All the News
That's Fit to Print"

The New York Times.

LATE CITY EDITION

U. S. Weather Service Report (Page 14) Forecast:
Partly cloudy, breezy, cool today.
Fair and cool tonight and tomorrow.
Temp. range: 54-45; yesterday: 66-44.

VOL. CXII.. No. 38,258.

© 1962 by The New York Times Company.
Times Square, New York 10, N. Y.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 23, 1962.

10 cents beyond 30-mile zone from New York City;
except on Long Island. Higher in air delivery zones.

FIVE CENTS

U.S. IMPOSES ARMS BLOCKADE ON CUBA ON FINDING OFFENSIVE-MISSILE SITES; KENNEDY READY FOR SOVIET SHOWDOWN

U. S. JUDGES GIVEN
POWER TO REQUIRE

Chinese Open New Front;
Use Tanks Against India

SHIPS MUST STOP

PRESIDENT GRAVE

❖ Перший провідник СРСР який їздив на офіційну туру США у вересні 1959.

➤ Генсек. СРСР Микита Хрущов із Президентом США Двайтом Айзенгавером, Вашінгтон, 15 вересня 1959.

- ❖ Був в Нью Йорку на зборах Організації Об'єднаних Націй (ООН – United Nations) у 1960.

ЗМІНИ В СРСР І УРСР 1954-1964

- ❖ Від 1954/55 до 1964 років СРСР (і в тому числі Україна) відчувають політичне, економічне та культурне облегшення від надмірно-суворого режиму яким користувався Сталін.
- ❖ Економічні зміни:
 - Дозвіл перепроваджуватися із села у міста ;

- ССРСР поділено на 105 економічних округ (regions) які мали право на самоврядну (independent) господарчу діяльність;
- 14 економічних округ були в Укр.РСР, під проводом уряду УРСР в Києві;
- Виробництво товарів (product manufacturing) швидко зростає, в Укр.РСР особливо легка та тяжка промисловість в Харкові, Києві, Миколаєві, Дніпропетровську (сьогодні м. Дніпро).

- Спроби змінити сільське господарство на більш ефектніше та родюче:
 - дозволено особисті «присадибні господарства» (personal garden plots), де селяни могли вирощувати свою городину і продавати її на відкритому ринку;
 - впровадження кукурудзи (corn) та інші зерна;
 - пересунення течії рік (diverting rivers);
 - впроваджено нові методи фермерства;
 - це доводить великого зросту агро-культури.

❖ Соціальні та політичні зміни:

- Мільйони українських в'язнів виправдано (pardoned) і звільнено із таборів Гулагу, і дозволено їм повернутися в Україну, хоча не завжди додому;

- В 1963 р. звільнено із таборів мит. Йосифа Сліпого, який переїхав до Риму, звідки провадив Української Греко-Католицькою Церквою до його смерті в 1984.

➤ Митрополит УГКЦ, Йосиф Сліпий і Папа Римський Іван ХХІІІ, після звільнення митрополита із Гулагу. Ватикан, 4 лютого, 1963.

- Реабілітовано (rehabilitated) українських політиків, письменників, істориків, поетів, режисерів, яких арештовано, заслано на Сибір або замордовано в 30-тих роках, і котрих радянські власті змазали (erased) із усіх книжок та документів;
- Приклади: Довженко, Скрипник, Драгоманов.
- Інших реабілітовано, але їхні твори та імена залишилися під цензурою СРСР, як наприклад: Хвильового чи Курбаса.

- Появляються нові газети та журнали;
- Виходять нові словники української мови;
- Письменники знову пишуть про Україну (наприклад Сосюра, Костенко, Симоненко та інші);
- Режисери творять нові українські фільми – особливо Параджанова «*Тіні Забутих Предків*,» який виграє багато міжнародних нагород та позитивної критики.

- ❖ Проте, закон шкільництва міняється в 1958, і батькам дозволяється вибирати якою мовою будуть учитися їхні діти.
 - До 1958 р. усі діти мусіли вивчати українську і російську мови, опісля учень міг закінчити науку в УРСР не знаючи української мови.
 - Які наслідки цього?
 - Це особливо боляче питання, коли українців далі переселяють на праці в далеких місцях СРСР, а на їхнє місце привозять не-українців?

ПІДГОТОВИВ МГС. АНДРІЙ ПЕРЕКЛІТА

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА
ТОВАРИСТВА
“РІДНА ШКОЛА”
В ДЕТРОЙТІ

2023 – всі права застережені

